



ABD'DE ERMENİYE AGIR YARGI TOKATI

ABD'deki Ermenilerin 1915 olayları dönemine ilişkin aileleri adına istedikleri tazminatlar ve araziler için açtıkları davalar reddedildi

■ ERMENİ kökenli ABD vatandaşları Garbis Davoyan ve Hrayr Turabian tarafından 29 Temmuz 2010'da, Alex Bakalian, Anais Haroutunian ve Rita Mahdessian tarafından ise 10 Aralık 2010'da California Eyaleti Bölge İdare Mahkemesinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Merkez Bankası ve Ziraat Bankası aleyhinde açılan iki ayrı tazminat davasına temyiz aşamasında ret kararı verildi. ► 9'DA

ABD'li Ermenilerin Türkiye'den tazminat hayalleri suya düştü

ABD'DEKİ Ermenilerin 1915 olayları dönemine ilişkin aileleri adına istedikleri tazminatlar ve araziler için açtıkları davalarda California Temyiz Mahkemesi ret kararı verdi.

Ermeni kökenli ABD vatandaşları Garbis Davoyan ve Hrayr Turabian tarafından 29 Temmuz 2010'da, Alex Bakalian, Anais Haroutunian ve Rita Mahdessian tarafından ise 10 Aralık 2010'da California Eyaleti Bölge İdare Mahkemesinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Merkez Bankası ve Ziraat Bankası aleyhinde açılan iki ayrı tazminat davasına temyiz aşamasında ret kararı verildi.

ABD mahkemelerinde 9 yıl süren yargı sürecinde davayı açan Ermeni kökenli ABD vatandaşları, Osmanlı İmparatorluğu tarafından 1915 olayları sırasında ailelerinin mal varlıkları ve arazilerine el koyulduğu, hazine ve devlet bankaları lehine haksız kazanç sağlandığını iddia ediyordu. Davalarda, uluslararası hukuk ve insan hakları ihlali açısından mirasçıların uğradığı zararların tazmini isteniyordu.

Türk bankaları tarafından yapılan savunmada egemen bağımsızlık ilkesi temel alındı. Savunmada ABD hukuk sisteminde yer alan 1976 tarihli "Yabancı Egemen Bağımsızlıklar Yasası" uyarınca yargılama yapılamayacağı belirtildi. Davacı taraflar ise bu yasanın kamulaştırma ve ticari faaliyetlere dair istisnai hükümlerinin uygulanması gerektiğini, böylelikle



yabancı devlet ya da bankaların yargılanabileceğini iddia etti.

9 YILIN ARDINDAN TÜRKİYE HAKLI BULUNDU

California Eyaleti Bölge İdare Mahkemesi, 26 Mart 2013'te aldığı kararda, özetle iddianın yargılamaya konu edilemeyecek ve özü itibarıyla siyasi bir mesele olduğu sonucuna varmıştı. Türkiye lehindeki bu karar Ermeni diasporasını durdurmadı.

ABD'deki Ermenilerin avukatları, kararı Nisan 2013'te temyiz mahkemesine taşıdı. California 9. Bölge Temyiz Mahkemesi iki davayı birleştirdi. Türkiye adına Dışişleri Bakanlığının idaresinde yürütülen 9 yıllık hukuk mücadelesi sonunda California Temyiz Mahkemesi Türkiye'yi haklı buldu. Mahkeme 8 Ağustos 2019'da Ermenilerin temyiz itirazını dava konusu "zamanaşımına

uğradığı" gerekçesiyle reddetti. Böylece ilk derece mahkemesinin kararı onandı.

Temyiz Mahkemesi, kararını ilk derece mahkemesinin "siyasi mesele doktrini" yerine "zamanaşımı" gerekçesine dayandırdı. Bu Türkiye için daha güçlü bir karardı.

Temyiz Mahkemesi, kararında ayrıca, savaş dönemlerinin yarattığı güçlüklerin zamanaşımı sürelerini hakkaniyet gerekçesiyle durdurabildiğini, davacılar bakımından böyle bir mağduriyetin oluşmadığını, çünkü davacıların iddia edilen "katliamların" gerçek mağduru olmadıklarını, çoğunun atalarının onlarca yıl önce ABD'ye göç ederek yerleştiklerini belirtti.

KARAR KESİNLEŞTİ

Mahkeme, Ermenilerin tarihi iddialarına ilişkin olarak ise herhangi bir incelemeye girmeden dava konusu

talepleri oy birliği ile reddetti.

Davayı açan Ermeni kökenli Amerikalılar, temyiz incelemesinin aynı heyet tarafından veya 11 yargıçtan oluşan yeni bir heyet tarafından yenilenmesi için 22 Ağustos 2019 tarihine kadar talepte bulunma imkanına sahipti.

Ancak davacılar böyle bir talep gelmedi. Davacı Ermenilerin bu taleplerinde ısrar etmemelerinde, kararın çok sağlam hukuki temellere dayalı olması ve oy birliğiyle verilmesi etkili oldu.

Hukukçular, usulen davacıların konuyu 6 Kasım 2019 tarihine kadar ABD Yüksek Mahkemesine iletmeye hakları olduğunu ancak bir soruç elde etmelerinin olası görünmediğini belirtiyor.

İNCİRLİK ÜSSÜ ARAZİSİNİ KONU ETMİŞLERDİ

Davaları açan Ermeni kökenli ABD vatandaşlarının avukatları, basına yaptıkları açıklamada, kararı "Ermeni kökenli Amerikalılar için üzüntü verici" şeklinde nitelermişti.

Hukuki yenilgiyi siyasi gerekçelere bağlamak isteyen Ermeni haber sitelerinde ise "kararın ABD'nin NATO müttefiki Türkiye ile ilişkileri normalleştirme arayışında olmaya devam ettiği ve dava konusu arazinin bir bölümünü oluşturan İncirlik üssünün tartışmalı olduğu bir dönemde alındığı" yorumu yapılmıştı.